

TECTUM Journal.

TECTUM-JOURNAAL IS EEN UITGAVE VAN TECTUM, STICHTING VOOR DAKVAKMANSCHAP, HËT OPLEIDINGSBEDRIJF VOOR DAKDEKKEND NEDERLAND

WWW.TECTUM.NL

Bert de Bruin in Alpe d'Huez

Op 6 juni beklimt opleidingsbegeleider **Bert de Bruin** minimaal twee keer de Alpe d'Huez. Hij doet dit om aandacht te vragen voor leven met kanker. Wat bezielt hem?

> pag. 2

De draai gevonden

Noël Schipper (22) was in 2011 een tijdje werkloos, toen hij getipt werd over de dakbedekkingsbranche. Hij zou mogelijk bij Patina Dakbedekkingen in Andijk aan de slag kunnen gaan.

> pag. 4

Zo vader, zo zoon?

Vaders versus zonen in deze nieuwe rubriek. Deze keer: Vader **Jan (53 jaar)** en zoon **Roy Jansen (21 jaar)** van Dak- en Zinktechniek Jansen uit Bergeijk.

> pag. 5

Opleiden of pijn lijden in crisistijd?

In deze editie van het TECTUM-Journaal wordt aandacht besteed aan het thema

'Scholen en opleiden in crisistijd'.

Wij vroegen een aantal beleidsmakers naar hun ideeën en oplossingen.

Arthur Leenders (voorzitter TECTUM), Winanda Ludwig (CAO-onderhandelaar CNV Vakmensen), Hans Crombeen (CAO-onderhandelaar FNV Bouw & Infra) en Rob Bootsman (voorzitter VEBIDAK), delen hun opvattingen met u.

Opleiden in crisistijd, deel 1:

Arthur Leenders

Arthur Leenders

De financiering van scholing en opleidingen staat onder druk. Dit vanwege de economische malaise. "Het is voor mij de vraag of het zoveel anders zou zijn als we de huidige crisis niet hadden gehad?" Dit zegt Arthur Leenders, voorzitter van TECTUM. "De 'flextrend' heeft zich jaren geleden al ingezet. In toenemende mate kwam je de ZZZ'er en/of onderaannemer op de daken tegen. Destijds was er nog sprake van hoogconjunctuur. ZZZ'ers en/of onderaannemers op daken, het is de nieuwe werkelijkheid geworden. Een nieuwe werkelijkheid? Dan ook nieuwe maatregelen. In mijn ogen betekent dit dat we moeten kijken naar de financieringsvorm

om scholing en opleidingen blijvend te kunnen garanderen. Zouden we de premie voortaan over de omzet heffen, dan verschaft dat de nodige lucht. De hoogte van de afdracht wordt dan namelijk over alle inkomsten bepaald. Iets anders is om de ZZZ'er aan de CAO te binden. In elk geval op onderdelen. Andere tijden, andere eisen. De praktijk vandaag is, dat de ZZZ'er zich niet uit eigen beweging zal laten scholen. Bovendien draagt de ZZZ'er financieel niets bij aan de sector, waarin hij zelf werkzaam is. Overigens geldt dit ook voor de onderaannemer met een kleine BV, die weliswaar premie afdraagt, maar ook niet opleidt. We zullen de weg op moeten dat dakbedekkingsbedrijven, op het terrein van vakmanschap, eisen gaan stellen aan bedrijven die ze inhuren. Als het aan mij ligt komt er een soort 'compe-

→ LEES VERDER OP PAGINA 2

IBW betaalt scholing zelf

IBW, dat staat voor Installatiebedrijf Werkendam, voert zowel dakbedekkingswerk als lood-, zink- en elektrawerk uit. Op dit moment staan er 82 mensen op de loonlijst, waarvan 70 een technische functie hebben. IBW schoolt bij TECTUM. Het bijzondere daarvan is, dat IBW dit uit eigen zak betaalt. We spraken erover met **Geert Hendriks**, uitvoerder dakbedekking en **Ron Bresser**, directeur.

Hendriks en Bresser zetten uiteen dat IBW over het algemeen projecten voor aannemers en woningbouwverenigingen uitvoert, waarbij ze zelf slechts zelden de hoofdaannemer zijn. Dat geldt idem dito voor het onderhoud. Werk voor particulieren doen ze overigens nauwelijks. Zelfs in deze tijd wordt fors geacquireerd, zowel op uitvoerend als stafniveau. Het gaat dan vooral om de opbouw en instandhouding van het relatienetwerk. De mond-tot-mond reclame zorgt voor de rest.

Bresser: "We staan nooit in de vakbladen. We hebben er vertrouwen in dat je bij ons terugkomt, zodra je eenmaal met ons in zee bent gegaan. Kijk, in de aannemerij verschuift nogal wat op dit moment.

Er wordt van bedrijf naar bedrijf gehopt voor de laagste prijs. Wij hebben die ervaring niet. Bij sommige projecten werken we multidisciplinair. Dan doen we het loodgieterswerk, elektra en de dakbedekking. Maar we hebben ook projecten met alleen het loodgieterswerk of alleen de dakbedekking. Dat verschilt. Wat we evenwel nooit doen, is 'pushen' dat een opdrachtgever die dakdekker of loodgieter er eigenlijk uit zou moeten gooien. Dat zouden wij omgekeerd ook niet willen. De verhouding tussen het dak- en installatiewerk is qua omzet even groot. Wel hebben we in de installatietechniek meer mensen in dienst, omdat de materialen die worden toegepast arbeidsintensiever zijn."

FILOSOFIE

IBW is lid van twee brancheverenigingen. Hendriks: "We vinden informatie-uitwisseling met vakgenoten belangrijk. Ik wil graag horen hoe collega's tegen de markt aankijken. Jaren geleden zijn we in aanraking met TECTUM gekomen. Dat is begonnen met de OKD. Van sommige personeelsleden vonden wij, dat deze op dat moment te technisch bezig waren. Niks mis mee, maar vaak misten ze op middelbaar niveau de theoretische bagage om als echte allrounder te kunnen functioneren. Andersom kwam ook voor. Dan konden ze bijvoorbeeld uitstekend calculeren, maar misten vervolgens de affiniteit met het bedekken van een dak.

→ LEES VERDER OP PAGINA 2

Geert Hendriks en Ron Bresser

Leermeester Nascholingsdag

Leermeesters spelen een belangrijke rol in de opleiding van een leerling-dakdekker. In de 'Leermeestercurcus' van Fundeon bij TECTUM (13-D4) leren ze hoe ze aankomende dakdekkers stimulerend en vaktechnisch kunnen begeleiden op een werk. Een leermeester die deze cursus met goed gevolg doorloopt, ontvangt het certificaat Leermeester met de bijbehorende Leermeesterpas.

Om deze erkenning te behouden is de leermeester verplicht tot nascholing van een dag. Deze nascholingsdag is een vast bestanddeel in de leermeestercurcus en bedoeld om de opgedane kennis van leermeesters actueel te houden. Neemt de leermeester een leerling-dakdekker evenwel deel aan VAO-Dak (13-D8), dan voldoet hij eveneens aan de nascholingsverplichting en behoudt zodoende ook zijn erkenning tot leermeester.

Voor nagenoeg veertig leermeesters werd onlangs een nascholingsdag in Nieuwegein georganiseerd. De deelnemers werden in twee groepen gesplitst. De ochtend werd benut om de puntjes op de i te zetten met het 'Handboek voor leermeesters' als leidraad. Uitgangspunt van dit handboek is, dat de leerling-dakdekker in de opleiding centraal staat en dat het een goede vakman wordt. Op de nascholingsdag volgde allereerst een korte uitleg over de principes die achter de vakopleidingen schuil gaan. Er werden voorbeelden gegeven van de praktijk-toetsen die een leerling moet uitvoeren en tips uitgewisseld om zulke toetsen te beoordelen. Uitvoering stilgestaan werd er bij de periodieke beoordeling van de competenties van de leerling en er werd druk geïmagineerd hoe je diens voortgang in het leerproces administreert. "Voor iedere blokweek moet er een beoordeling zijn gemaakt," aldus de cursusleiders van Fundeon. "Het levert de vakdocenten van TECTUM inzicht op in de voortgang van de leerling-dakdekker gedurende diens opleiding. Beschouw deze beoordeling als een communicatiemiddel tussen de leermeester, leerling en de opleider."

GEDRAG

Het tweede deel van de ochtend was gewijd aan het gedrag van jongeren. In de bouwpraktijk worden leermeesters in de toenemende mate met 'lastig gedrag' geconfronteerd. Jongeren lijken ongemotiveerd en soms gewoonweg lui.

Ze komen te laat, zijn bijdehand en denken zich overal mee te kunnen bemoeien. Ze bellen en sms'en de halve dag, maar tijdens de lunch komt er geen stom woord uit. Ze luisteren slecht en soms schijnen ze het vak niet eens te willen leren, aldus enkele ergernissen tijdens de nascholingsdag. De cursusleiders gingen dieper op dit zogenaamde probleemgedrag in. Ze spraken over de belevingswereld van jongeren en deden uit de doeken hoe de ontwikkeling van kind naar volwassene verloopt. Daaruit bleek dat er bij de geconstateerde minpunten eerder sprake was van normaal puber gedrag dan van echt probleemgedrag. Vervolgens werden de aanpak en begeleiding van jongeren ter sprake gebracht met de eigen rol daarin als leermeester. Richtlijnen daarvoor zouden kunnen bestaan uit: observeren zonder te interpreteren, luisteren, regels stellen en afspraken maken, grenzen stellen, structuur en duidelijkheid bieden, duidelijke en haalbare doelen stellen, consequente en eerlijke benadering hanteren, respect tonen, vriendelijkheid en gevoel van acceptatie bieden, kritiek op gedrag geven en niet op de persoon, toezicht houden en af en toe een complimentje uitdelen. Bovenal dient de leermeester de regie in handen te houden en zelfstandigheid en vaktrots te stimuleren. Na de lunch verscheen een acteur als (lastige) jongere in de nascholingsdag die de leermeesters uitdaagde om aan de slag te gaan met zijn vertoende gedrag. Aan het einde van de dag werd vastgesteld dat de leermeesters de nascholingsdag als nuttig en zinvol hadden ervaren. Een aantal meldde een wat andere kijk op het gedrag van jongeren te hebben gekregen en zal daardoor met meer plezier een leerling-dakdekker kunnen aansturen en begeleiden. ■

DE LEERMEESTEROPLEIDING WORDT IN NAUWE SAMENWERKING MET ROC FRIESE POORT IN DRACHTEN GEORGANISEERD.

Zo vader zo zoon

OVER WIE HEBBEN WE HET?

Vader Jan (53 jaar) en zoon Roy Jansen (21 jaar) van Dak- en Zinktechniek Jansen uit Bergeijk

HOE IS HET VAK GELEERD?

Jan: "Ik ben dakdekker in hart en nieren. Ik heb uiteenlopende opleidingen afgerond voor het bedekken van daken. Na eerst een tijdje voor een installatiebedrijf te hebben gewerkt, trad ik in de tachtiger jaren in dienst bij een grote dakdekker. Na drie weken was ik er voorman van acht dakdekkers. We werkten aan grote projecten. Ook toen waren er al opdrachtgevers die op alles en nog wat wilden bezuinigen, zelfs op veiligheid. Dat brak me op den duur op. Zo wilde ik niet met mijn klanten omgaan. Ik wil kwaliteit leveren. Vijftien jaar geleden begon ik daarom als zelfstandige voor de particuliere markt. In ons dorp sprak zich dat snel rond. Binnen drie jaar had ik tien man personeel in dienst. Toen volgden de grotere aannemers. Naast het op- en uitbouwen van mijn bedrijf, rondde ik de opleiding AOV (Algemene Ondernemersvaardigheden) af."

Roy: "Mijn ouders lieten me vrij in mijn beroepskeuze. Het werd desondanks dakdekker. Dat vak is me met de paplepel ingegoten. Toen ik een jaar of vijftien was, verdiende ik al een zakcentje op zaterdag in het bedrijf van mijn vader. In vergelijking met de begintijd van mijn vader, zijn er nu legio mogelijkheden om je te bekwaamen. Ik volgde in Veldhoven de vakopleidingen op niveau 2 en 3. Daarna wilde ik door op niveau 4, maar dat kon niet vanwege het lage aantal aanmeldingen. Toen ben ik met de OKD-Kader gestart. Ik was de jongste van de klas. Ik vond het een lastige opleiding. Je moet veel leren en je kreeg een hoop huiswerk mee. Maar ik slaagde en ben gelijk het jaar daarna doorgegaan met de OKD-Top. Die heb ik vorig jaar afgerond. Dat leverde me het diploma OKD-Ondernemer op en daarmee werd ik één van de jongst geschoolde ondernemers in dakdekkend Nederland. Het is de bedoeling dat ik over een aantal jaar het bedrijf van mijn vader zal overnemen."

HOE WAS HET VROEGER EN NU?

Jan: "Ik heb alles eigenhandig moeten uitvoeren. Ook wat betreft scholing en opleidingen. Nu ligt er een kant en klare structuur waarin je tot op hoog niveau geschoold kunt worden."

Roy: "Ik kon zo instappen en doorleren. Omdat mijn vader leermeesters in dienst had, kon ik bij hem worden opgeleid. Ik heb mazzel dat ik vanaf het begin in de keuken van mijn vaders bedrijf kon kijken. Hij had bij de start van zijn bedrijf niemand als voorbeeld en moest alles in zijn eentje uitzoeken. Ik heb hem als voorbeeld."

HOE WORDT DE ROLVERDELING?

Jan: "Ik doe nog steeds de 'echte' zaken, maar ben ook nog geregeld op het dak te vinden. Als ik terugkom van een bezoek aan een klant, dan bespreek ik samen met Roy alle in's en out's."

Roy: "Ik sta vooral op het dak. De ondernemer als dakdekker. Ik neem inmiddels wel de daken op, maar calculeren doe ik bijvoorbeeld nog niet. Wel kijk ik over de schouder van mijn vader mee hoe hij dat doet. Mijn broer werkt trouwens ook in het bedrijf. Als het mogelijk is, gaat hij dit jaar de vakopleiding op niveau 4 volgen. De samenwerking tussen hem en mij verloopt prima."

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

Jan: "Ik schat in dat ik wel zal moeten doorwerken tot aan z'n zeventigste. Kwaliteit van het werk staat bij mij op nummer één en klanttevredenheid op nummer twee. Dat zal in de toekomst niet veranderen. We hebben nu een grote loods met een kantine. Een eigen bedrijfspand, samen met mijn zonen, zou een mooi toekomstdoel zijn. Roy zal langzaam worden gebracht als mijn opvolger. Daarvoor nemen we de tijd. Hier in het dorp is dat al bekend. Over een paar jaar delen we dat nieuws met de grotere klanten."

Roy: "Ik wil eerst meer werkervaring opdoen en over een tijdje gaan samenwonen met mijn vriendin. Net als mijn vader, wil ik de goede relatie met onze klanten in stand houden. Ik wil dat ze zich goed behandeld voelen en hen eerlijk adviseren over hun daken. Ik wil laten zien waarom ze voor ons bedrijf moeten kiezen." ■

De draai gevonden: Noël Schipper

Noël Schipper (22) was in 2011 een tijdje werkloos, toen hij op een verjaardagsfeestje getipt werd over de dakbedekkingsbranche. Hij zou mogelijk bij Patina Dakbedekkingen in Andijk aan de slag kunnen gaan...

Hij nam contact op en kreeg van hoofdvoerder Per Schooneman te horen dat hij opleidingsbegeleider Bert de Bruin van TECTUM moest bellen. Dat deed hij. De Bruin vertelde hem alles over TECTUM, hoe er werd gewerkt en werd opgeleid. Een paar dagen daarna zaten ze in Andijk gedrieën aan de koffie. Noël trad in dienst van TECTUM en volgde vanaf september 2011 de Basisberoepsopleiding Dakdekker in Purmerend. "Ik vond het best raar dat ik had gesolliciteerd bij een dakbedekkingsbedrijf maar daarvoor een arbeidsovereenkomst moest tekenen met de school. Maar goed, alles went. Ik begrijp nu hoe dit in zijn werk gaat. Voordat ik bij TECTUM kwam, volgde ik een opleiding tot tweede automonteur. Daarmee ben ik uiteindelijk gekapt, omdat er in mijn buurt geen leerbedrijf te vinden was. Achteraf was ik daarover niet zo rouwig, want ik vond deze opleiding ook niet zo leuk. Dit in tegenstelling tot de vakopleiding op niveau 2 bij TECTUM. Die is echt super leuk. Sowieso werk ik graag met mijn handen en dan kan je op het dak je ei kwijt. De vakdocenten hebben de lesstof perfect uitgelegd. Ik weet nog dat ik van de lessen 'Isolatie' geen snars snapte. Er werd toen net zo lang aandacht aan besteed totdat ik het helemaal door had. Dat vond ik geweldig. Ik denk dat je het wel heel erg bont moet maken wil je bij TECTUM niet voor je examen slagen. Vorig jaar stond ik op het podium in Nieuwegein voor mijn diploma. De zoen van Lieke van Lexmond vond ik wel grappig, al is zij niet echt mijn type. Daarna heb ik een tijdje

gewerkt. Toen verscheen Per Schooneman op het dak en vroeg mij of ik geen zin had om de Beroepsopleiding Allround Dakdekker te gaan volgen. Ik zei gelijk ja. Schooneman reageerde dat ik dan mooi bij mijn voorman kon blijven. In juni hoop ik ook dat diploma te ontvangen. Het werken op een dak vind ik uitdagend. Je bent lekker in de buitenlucht bezig en geen dag is hetzelfde. Je komt op veel plekken met verschillende mensen in aanraking. Het is ook dankbaar werk. Want jij en je collega's zorgen er toch maar voor dat de mensen droog zitten. Het verschil in beide vakopleidingen is dat ik niveau 2 nu meer als een kennis-making met het vak beschouw. In niveau 3 wordt veel dieper op de lesstof ingegaan. Het is soms echt aanpoten. Er wordt meer inzicht gevraagd, maar dat vind ik wel een uitdaging. Wat ik een

beetje vreemd vind, is het vak 'Nederlandse taal'. Wat moet ik daarmee als ik een goede dakdekker wil worden? Ik hoop dat ik na mijn opleiding een vast contract bij Patina krijg, want dan kunnen mijn vriendin en ik misschien een huisje in Andijk gaan kopen. De dakbedekkingsbranche, da's mijn sector... ■

Tweet met ons mee!

twitter
@TECTUM_Ngein

Diploma-uitreiking 2013
U kunt nu alvast de datum 27 juni 2013 in uw agenda omcirkelen.

Op deze dag vindt de diploma-uitreiking van TECTUM plaats. Traditiegetrouw wordt deze in het NBC te Nieuwegein georganiseerd. Het belooft weer een bijzonder spektakel te worden. Uiteraard ontvangt iedereen tegen die tijd ook een persoonlijke uitnodiging waarin u uitgebreid geïnformeerd zult worden over deze feestavond. ■

Even voorstellen: Winanda Ludwig (CNV Vakmensen)

Sinds enige tijd is bestuurder Winanda Ludwig bij CNV Vakmensen het eerste aanspreekpunt voor de dakbedekkingsbranche. Ze is de opvolgster van Aart van den Brink die zich als specialist volledig op de pensioenproblematiek is gaan richten. Ludwig kan het best worden omschreven als een enthousiast, gedreven en discreet persoon die bijzonder overtuigend kan zijn. Daarbij beschikt ze over een enorm inlevingsvermogen en is trouw aan vriendschappen.

Min of meer bij toeval is ze, via een uitzendbureau, in aanraking gekomen met het vakbondswerk. Ooit werkte ze bij de voorganger van uitkeringsinstantie UWW, GAK Nederland in Amsterdam. Zij voerde er werkzaamheden uit in het kader van de Ziektewet, Werkloosheidswet en Faillissementswetgeving. Na ongeveer vier jaar ging ze op zoek naar een baan die haar beter zou passen. Die zoektocht werd beëindigd toen ze als helpdeskmedewerker werd aangesteld op een regiokantoor van wat destijds nog Hout- en Bouwbond CNV heette.

Ludwig: "Mijn taken waren bijzonder uiteenlopend. CAO-vragen beantwoorden bijvoorbeeld. Leden op hun rechten en plichten wijzen of hen op weg helpen in de sociale verzekeringen, belastingen of een juridisch advies verstrekken. Ik voelde me van meet af aan thuis bij deze CNV-bond. Het was echt een warm bad waarin ik was terechtgekomen. Al snel wist ik dat ik hier mijn ambities kwijt kon. Na enige tijd maakte ik kenbaar dat ik bestuurder wilde worden. Nou, zo iets hadden ze wel verwacht. Ik ben toen twee jaar in opleiding gegaan voor een bestuurdersfunctie. Kort nadat dit traject was afgerond, braken in 2000 de stakingen in de bouw uit. Zeven weken lang. Die periode was echt een geweldige leerschool. Ik werd als pril bestuurder gelijk in het diepe gegooid." Het 'gewone' vakbondswerk liep daarnaast gewoon door. Bekaf was ze toen er eindelijk een principeakkoord was bereikt.

Nu is de fusie tussen Hout- en Bouwbond CNV met CNV Bedrijvenbond in 2010, ging Ludwig voor CNV Vakmensen ondernemings-CAO's afsluiten, vooral in de chemie. Dat ging haar goed af. De dakbedekkingsbranche is nu haar eerste bedrijfstak waarvoor ze dit gaat doen. Ludwig: "Het leuke aan de dakbedekkingsbranche is dat je elkaar overal tegenkomt. Het is een hele kleine sector, net een dorp. Ik plan wekelijks een BIKUDAK-dag en lees me dan goed in de dossiers in. Ik vind de sfeer aan de onderhandelingsstafel voor de nieuwe CAO in orde. Mijn gevoel zegt dat iedereen snapt waar op dit moment de sectorale knelpunten liggen. Het is logisch dat elke onderhandelaar de kwaliteit van de branche overleidend wil houden. Ieder vanuit zijn eigen achtergrond met dito belangen. Hopelijk gaat dit lukken..." ■

CAO'S AFSLUITEN

Ondanks het feit dat twee vrouwen haar voor gingen, bleef Ludwig daarna vrij lange tijd de enige vrouwelijke districtbestuurder bij deze

Trots materiaalsponsor

TECTUM opleidingen

ONDERTUSSEN OP DE VAO-DAK-DAG...

VAO-Dak staat voor Voorlichting, Advies en Ondersteuning op het Dak. We liepen een dagje mee met Fred de Bruin tijdens de uitvoering van VAO-Dak bij een project op het Dolfinarium door Van Venrooy Dakbedekking.

05.45 uur: Fred vertrekt vanuit zijn woonplaats Steggerda (bij Wolvega) richting opleidingscentrum Nieuwegein.

07.30 uur: Fred is in Nieuwegein aangekomen, voert administratieve taken uit en overlegt met collega's. Hij neemt contact op met voorman/leermeester Rob Rorije van Van Venrooy Dakbedekking uit Hoogeveen. Maurice Dekker is er als leerling-dakdekker aan het werk.

08.15 uur: Fred vertrekt richting Harderwijk.

10.30 uur: Aankomst in Harderwijk. Er wordt kennis gemaakt met leerling-dakdekker Maurice Dekker.

11.00 uur: Na de koffie volgt, samen met Rob Rorije, overleg over de voortgang in het leertraject van Maurice Dekker. Dit gebeurt aan de hand van de trajectmap.

12.30 uur: Uiteindelijk volgt de handtekening van Rob Rorije dat aan de competentietesting van Maurice is voldaan.

Opleiden in crisistijd, deel 3: Hans Crombeen

"We zitten met een duivels dilemma. Als gevolg van de crisis staat de sectorfinanciering onder druk. In het verlengde daarvan kan dit gevolgen hebben voor de scholingstraditie in de dakbedekkingsbranche. De uitdaging waarvoor we staan is om onder deze druk uit te komen en de dakbedekkingsbranche ook in de toekomst van goed geschoolde dakdekkers te voorzien. Goed geschoolde dakdekkers krijgen we als er blijvend vorm en inhoud kan worden gegeven aan scholing en opleidingen. Ik heb daarover wel ideeën."

Dit zegt Hans Crombeen, CAO-onderhandelaar FNV Bouw & Infra. "Op dit moment neemt het aantal ZZP'ers in de sector halsoverkop toe en het aantal werknemers drastisch af. Bovendien vallen her en der ondernemingen om, met alle gevolgen van dien voor de hoogte van de premieafdracht. Ondertussen zijn ZZP'ers druk aan het werk om het geld op hoogte te verdienen. Ik heb niets tegen ZZP'ers, maar ik vraag me langzamerhand af of hier geen sprake is van oneerlijke concurrentie. ZZP'ers maken namelijk gebruik van de branchefaciliteiten zonder dat ze daaraan ooit een cent hebben bijgedragen. Vaak hebben ze in het verleden een opleiding bij TECTUM gevolgd die niet door hen zelf is gefinancierd. Met deze opgedane vakkennis gaan ze op dit moment wel de concurrentie aan met werknemers. Ze werken vaak tegen lagere tarieven dan het personeel in vaste dienst en lappen gangbare arbeidstijden en veiligheidsaspecten aan hun laars. Ook zorgen ze zelden voor eigen productiemiddelen. Heel merkwaardig is, dat we van werknemers, naast vakkennis,

aantoonbare specifieke eisen verlangen op het terrein van veilig en gezond werken op hoogte. Dat hebben we ooit met z'n allen afgesproken. Goedwillende werkgevers hebben daarin geïnvesteerd met opleidingen, cursussen en hulpmiddelen, terwijl de ZZP'er dat allemaal worst zal wezen. Ik vind dat een beetje krom. Wat ik graag wil, is, dat de dakbedekkingsbranche uniforme eisen gaat toepassen voor het werken op hoogte. Het kan niet zo zijn dat de ene dakdekker wel alle veiligheidsnormen in het oog dient te houden, terwijl de ander ze vervolgens links mag laten liggen. In mijn ogen betekent dit dat de ZZP'er voortaan moet kunnen aantonen dat hij minimaal op niveau 2 is gekwalificeerd en dat zijn kennis op het terrein van veilig en gezond werken op hoogte actueel is, omdat hij daarvoor

Hans Crombeen

bij TECTUM de C1-cursus met goed gevolg doorlopen heeft. Bovendien vind ik, moeten CAO-partijen eens naar de huidige loonregeling voor dakdekkers kijken. Nu is het zo dat een leerling-dakdekker een enorme loonsprong maakt, zodra hij op niveau 2 gekwalificeerd is. Mogelijk zou hier een nieuw te ontwikkelen tussenschaal 'Aankomend dakdekker' als uitgroeimodel naar volledig vakmanschap soelaas kunnen bieden. In elk geval zou dit het aantrekken en opleiden van dakdekkers voor werkgevers aantrekkelijker maken."

"Ze hoeven dan minder de afweging te maken of ze een ZZP'er bij het dakwerk betrekken of dat ze daarvoor zelf een nieuw te ontwikkelen dit metertijd gaat uitvoeren. Aan de andere kant zouden we met werkgevers kunnen afspreken dat deze geen ZZP'er aan het werk zet indien deze qua tarifiering onder het loon van een leerling-dakdekker uitkomt. Ik snap wel dat dit vandaag de dag veelvuldig gebeurt, maar ten aanzien van de kwaliteit van de sector op de langere termijn vind ik het een onverstandige insteek. Wat betreft de financiering kan worden gekeken naar de wijze waarop de afdracht voor de fondsen plaatsvindt. Nu is dat nog over de loonsom. In de toekomst ligt een afdracht over de omzet wellicht meer voor de hand. Tot slot ben ik van plan, om wederom de discussie met de overheid aan te gaan over de specifieke risico's die de dakbedekkingsbranche ten aanzien van het werken op hoogte kent. Het zou mij een lief ding waard zijn, indien Den Haag uiteindelijk inziet dat hiervoor in de dakbedekkingsbranche een beleid van gelijke monniken, gelijke kappen moet worden toegepast..." ■

Uit de Dakenhal

De Internationale BouwBeurs is weer achter de rug. De beurs had als thema 'Bewust Bouwen' meegekregen. Er waren minder exposanten dan voorheen. De beursbezoeker kon zich volop laten informeren in het 'Bouwhuis', op het 'ZZP-plein', 'Renovatieplein' of tijdens de 'Material Experience'.

Er werden volop ICT-toepassingen voor de bouwkolom gepresenteerd en er werd een 'Dag van de particuliere opdrachtgever' georganiseerd. In de Dakenhal sprak een aantal beursdeelnemers over een vrij rustige, maar succesvol verlopen beurs.

Eric Vercauteren van IsoBouw: "Ik heb het gevoel dat we goede zaken hebben gedaan en nog zullen doen." Soortgelijke verhalen tekenden we ook elders op. Anton van Oostrom van Icopal was ook niet ontevreden. "Het publiek, dat een bezoek heeft gebracht aan onze stand, was bijzonder geïnteresseerd in onze productrange." Christian Nijholt van Wédéflex Duurzame

Daksystemen maakte kenbaar dat Wédéflex voor 1 januari 2015 alle dealers plus hun onderaannemers herschoold wil zien bij TECTUM. "Het liefste zien wij, dat een Wédéflex-werk met het eigen personeel wordt uitgevoerd. Maar nu de flexibele schil toeneemt, wordt zo iets lastiger. Daarom vinden we dat de ZZP'er, die met onze producten werkt, daarvoor gekwalificeerd moet zijn." Leo Hoekstra vertelde dat Troelstra & de Vries het veel bredere productassortiment, dan alleen bitumen, tijdens deze BouwBeurs-editie wilde presenteren. "Volgens mij zijn we daarin geslaagd. Bovendien hebben we een nieuwe huisstijl ontwikkeld die, gezien de reacties, goed is aangeslagen." ■

Eric Vercauteren

Leo Hoekstra

Anton van Oostrom

Christian Nijholt

13.00 uur: Vervolgens worden de PBM's aangetrokken om Maurice en Rob boven op het koepeldak aan het werk te zien.

14.30 uur: Terug op de begane grond. De boel wordt weer ingeladen en de terugtocht naar Nieuwegein kan beginnen.

16.15 uur: Na de administratie en nog even kort te hebben nagepraat over de ervaringen van deze dag, vertrekt Fred richting huis.

De draai gevonden: Stefano Roelen

Stefano Roelen

Stefano Roelen is 21 jaar. Hij werkt ongeveer twee jaar voor Verkoelen Bitumineus en Folietechniek Weert B.V. Hij is bij toeval de dakbedekkingsbranche ingerold. Zijn werkervaring en opleidingen liggen namelijk in de groensector en bij de landmacht. Stefano volgde bij defensie de vooropleiding 'Vrede en veiligheid' en deed praktijkervaring op bij het regiment pantserinfanterie van de 'Prinses Irene Brigade' in Oirschot.

Uiteindelijk bleek infanterist toch niet helemaal zijn ding te zijn. Bovendien kon hij slecht overweg met de hiërarchie en bureaucratie in het leger. Hij zwaaide dus af. Via een uitzendbureau werkte hij daarna een half jaartje in een timmerfabriek waar hij panelen zaagde. Ditzelfde uitzendbureau tipte hem vervolgens over een baan bij de service- en onderhoudsdienst van **Verkoelen** in Weert. Hij ging er op gesprek en kon aan de slag. Stefano: "Ik vond dat best spannend, want ik wist helemaal niets van de dakbedekkingssector. Ik had nog nooit op een dak gestaan en dacht dat het vooral om hartstikke zwaar en onveilig werk ging. Nu, twee jaar later, kan ik zeggen dat dit laatste niet klopt. Vanaf dag één heb ik het enorm naar m'n zin bij Verkoelen. Ik ging er als tweede man meedraaien in de service- en onderhoudsdienst en had het geluk dat ik een leuke voorman had die me de kneepjes van het vak met veel enthousiasme bijbracht. Stukje bij beetje liet hij me steeds meer taken zelfstandig op het dak uitvoeren. Ik voelde me echt als collega behandeld en ging elke dag met plezier naar m'n werk. Kennelijk beviel de samenwerking van beide kanten, want na vijf maanden moest ik op kantoor komen waar mij een vakopleiding op niveau 2 werd aangeboden. Dat vond ik helemaal geweldig. Ik was inmiddels net zo enthousiast over het vak als mijn voorman en wilde er, net als hij, alles van afweten. Toen ging het snel. Binnen een week waren de papieren van TECTUM in huis en kort daarna kon ik in Mierlo de Basisberoepsopleiding Dakdekker volgen. Ik vond het super om naar school te gaan. Met de theorie had ik weinig moeite en ook in de praktijk ging het prima.

Techniek heeft me altijd al aangetrokken. Bovendien behoren de vakdocenten tot de buitencategorie. Ze doen er alles aan om een vakman van je te maken. Je merkt dat ze heel veel ervaring hebben. Probleem was wel dat ik, gezien mijn functie bij Verkoelen, minder aan het branden toekwam dan andere leerlingdakdekkers uit de opleiding. Echt meters maken, dat zat er voor mij niet in. Toch ben ik de afgelopen zomer met vlag en wimpel geslaagd. Apetrots was ik en al helemaal toen ik tijdens de diploma-uitreiking hoorde dat ik één van de vier dakdekkers was die dit jaar naar Moldavië gaat om er de daken van het project te bedekken. Geweldig vind ik dat. Ik verheug mij daarop."

Inmiddels volgt Stefano bij TECTUM de Beroepsopleiding Allround Dakdekker op niveau 3. Om een goede praktijkinvulling te garanderen werd hij daarvoor uit de service- en onderhoudsdienst geplaatst. Hij draait nu mee met de ploegen op het dak. Stefano: "Dat gaat goed. Ik ga nu links en rechts met verschillende ploegen mee en heb een goede leermeester. Ik vind de opleiding op niveau 3 niet moeilijker dan die op niveau 2, maar wel een stuk interessanter. Ik ben echt gegrepen door het werken op het dak en wil, als het even kan, carrière in deze sector maken. Wel wil ik nog kwijt dat ik mazzel met mijn leerbedrijf heb, omdat ik de kans kreeg om me te ontwikkelen, dat ik met uitstekende collega's werk die hun vakkenis met me willen delen en dat de docenten van TECTUM alles in het werk stellen om je te laten slagen. De draai gevonden? Nou, ik dacht het dus wel..." ■

Opleiden in crisistijd, deel 4: Rob Bootsman

"We kunnen tot een billijker systeem van sectorfinanciering komen en de beschikbare middelen verruimen door de premie voor het Sociaal Fonds BIKUDAK voortaan niet meer te heffen over de loonsom, maar over de gerealiseerde omzet."

Dit zegt Rob Bootsman, voorzitter van VEBIDAK. "In vergelijking met 2006 zijn er in de bitumineuze en kunststof dakbedekkingsbranche inmiddels 900 – ofwel circa 25% – minder uitvoerende medewerkers, van leerlingdakdekker tot voorman, in loondienst werkzaam. Wel is het aantal flexwerkers enorm toegenomen. Ik doel dan niet alleen op uitzendkrachten, gedetacheerden e.d. maar vooral ook op de sterke groei van het aantal ZZP'ers. Deze ontwikkelingen werken rechtstreeks door in de premieontvangsten van het Sociaal Fonds BIKUDAK, waaruit onze collectieve activiteiten op het gebied van opleidingen, arbeidsomstandigheden en arbeidsmarkt worden bekostigd. Er is steeds minder geld beschikbaar om onze

branche te faciliteren. Doen we niets en handhaven we de huidige afdracht over de loonsom, dan voorspel ik dat uiteindelijk de complete branchestructuur in onze bedrijfstak op de helling moet. Dan worden we jaren teruggeworpen in de tijd. Dat moeten we met elkaar niet willen. Met een heffing over de omzet kunnen we dit ondervangen. Indirect wordt dan ook bijgedragen over de arbeid van flexwerkers. Op dit moment wordt over de productie van bijvoorbeeld ZZP'ers geen ene euro betaald. Afdracht van premie over de complete omzet staat bij mij dus bovenaan de lijst om de huidige problemen te lijf te gaan. Gelukkig denken werknemers hierover net zo. Verder moeten we objectieve kwaliteitseisen stellen aan de ZZP'ers die we inhuren. Net als de dakdekker in loondienst, dient ook de ZZP'er veilig en gezond te werken op hoogte en de arboregels in acht te nemen. Met een certificaat van (recente) deelname aan de C1-cursus van TECTUM kan hij aantonen dat hij deze materie in de vingers heeft. Ook daarover bestaat bij sociale partners geen verschil

van inzicht. Opleiden in crisistijd is een lastige. Ik onderschrijf het belang van opleiden van harte. Ik heb daaraan in mijn eigen bedrijf ook altijd hoge prioriteit gegeven. Momenteel moeten veel bedrijven echter de tering

naar de nering zetten. Het gaat nu om overleven. Dan is er bij veel bedrijven minder plaats voor leerlingen dan voorheen. Bovendien kijken de banken vaak over de schouders van ondernemers mee. Zodra het iets minder gaat, kunnen zij het bedrijf dwingen om activiteiten te schrappen. Naast PR en marketing betreft dat soms ook scholing en opleidingen. Waar ik helemaal niets in zie, is dat TECTUM op zoek zou moeten gaan naar samenwerkingsverbanden om schaalvoordelen te behalen. Volgens mij zou het logischer zijn dat andere opleidingsinstanties bij TECTUM aan de deur zouden kloppen voor samenwerkingsvormen. Ook zie ik persoonlijk geen heil in inspanningen om een intersectorale arbeidsmarkt te creëren. Op zichzelf is het een sympathieke insteek om mensen, na om- of bijscholing, te laten doorstromen naar een andere sector als ze duur-

zaam arbeidsongeschikt zijn geraakt of dreigen te raken. Maar het werkt niet. Dat hebben de achtereenvolgende loopbaanprojecten aangetoond. Het aantal geslaagde uitplaatsingen was minimaal. Een dakdekker wil toch het liefste zijn hele leven in de dakbedekkingsbranche aan het werk blijven." ■

Rob Bootsman